

Dosarul nr. 3ra-694/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (I. Barbacaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, G. Dașchevici, V. Negru)

ÎNCHEIERE

07 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Daria Malanciuc, reprezentată de avocatul Nicolae Malanciuc,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Daria Malanciuc împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău și încheierii din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 11 septembrie 2019, Malanciuc Daria a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, ulterior modificată, solicitând constatarea circumstanțelor de drept prevăzute de art. 33 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 156-XIV din 14.10.1998 cu privire la reexaminarea drepturilor sale la pensie, obligarea pârâtului de a-i recalcula perioada vechimii în muncă de la 27.06.1979 până la 29.10.1983 (în total – 4 ani 4 luni 2 zile) ca perioadă de activitate cu avantaj în calitate de asistentă medicală în Instituția de reabilitare socială nr. 3 Leova din cadrul Departamentului Instituțiilor Penitenciare al MAI, cu calcularea a două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu și obligarea pârâtului de a-i recalcula pensia pentru limita de vârstă în baza stagiului de cotizare realizat (f.d.2-4, 43-45).

În motivarea acțiunii a indicat că, începând cu 01.05.2011, la împlinirea vârstei de 57 ani, i s-a stabilit pensie pentru limită de vârstă cu un stagiul de cotizare realizat până la 01.01.1999 de 24 ani 10 luni 06 zile și după 01.01.1999 de 12 ani 04 luni 06 zile, în total 37 ani 02 luni 12 zile.

De către Casa Națională Teritorială Sângerei i s-a calculat pensia pentru limita de vârstă în sumă de 642,03 de lei. Calculul pensiei s-a efectuat în corespundere cu

Legea privind pensiile de asigurări Sociale de Stat nr. 156 - XIV din 14 octombrie 1998 (art. 53 alin. (1)).

A relatat că, prin ordinul de primire nr. 126 din 27.06.1979 și ordinul de concediere nr. 221 1/s din 29.10.1983, a activat în calitate de asistentă medicală a Instituției de reabilitare socială nr. 3 Leova din cadrul Departamentului Instituțiilor Penitenciare al MAI.

Prin ordinul de primire nr. 153 din 09.11.1993 a activat în calitate de asistentă medicală a secției de fizioterapie din spitalul raional Cimișlia, fiind concediată prin ordinul nr. 82 „1” din 02.07.1984.

Prin ordinul de primire nr. 44 din 01.04.1985 a activat în calitate de asistentă medicală a secției de fizioterapie din spitalul raional Rezina, fiind concediată prin ordinul nr. 103 din 20.08.1987.

Prin ordinul de primire nr. 74 din 07.09.1987 a activat în calitate de asistentă medicală în secția de fizioterapie din spitalul raional Sîngerei, iar care din 27.11.2000 asistentă medicală pe fizioterapie de categoria superioară, fiind concediată la pensie prin ordinul nr. 116 din 10.12.2015.

Documentele de activitate se află în dosarul pentru pensie la CTAS Sîngerei. Astfel, consideră că la calcularea stagiului de cotizare, CTAS Sîngerei nu a calculat perioada de activitate în calitate de asistentă medicală a Instituției de reabilitare socială nr. 3 Leova din cadrul Departamentului Instituțiilor Penitenciare al MAI, ca perioadă de activitate cu avantaj, cu calcularea a două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, în corespundere cu pct. 7 lit. g) și pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21.02.1994.

În opinia reclamantei, la calcularea stagiului de cotizare, atât până la 01.01.1999, stabilit de 24 ani 10 luni 06 zile, cât și cel de după 01.01.1999 de 12 ani 04 luni 06 zile, CTAS Sîngerei nu a calculat perioada de activitate în calitate de asistentă medicală a secției de fizioterapie din spitalele raionale Cimișlia, Rezina și Sîngerei, în care, la salariul de bază, i s-a adăugat sporul de compensare a riscului profesional pentru munca prestată în condiții nefavorabile (factori nocivi).

A menționat că, în conformitate cu prevederile art. 33 alin. (1) lit. a) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14.10.1998, reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în cazul apariției unor circumstanțe noi referitoare la stagiul de cotizare, venitul asigurat, ce au avut loc până la acordarea drepturilor la pensie.

Nefiind de acord cu pensia stabilită, la 25.03.2019 s-a adresat cu cerere la CTAS Sîngerei, iar la 29.03.2019 a primit un răspuns nesatisfăcător.

La 04 mai 2019, s-a adresat Casei Naționale de Asigurări Sociale cu cererea de revendicare/restabilire a dreptului său la pensie în legătură cu recalcularea cuantumului, solicitând soluționarea cerințelor invocate, conform legislației în vigoare.

Răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale din 05 iunie 2019 nr. M-1153/19 îl consideră neîntemeiat, deoarece nu corespunde rigorilor legislației invocate în cererea din 04 mai 2019. Or, în cerere a solicitat cerințe concrete bazate pe un drept stabilit prin lege, la care nu a primit un răspuns clar, prin care s-ar respecta principiul egalității și nediscriminării.

Prin hotărârea din 17 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ înaintată de

Malanciuc Daria împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii unui act administrativ individual favorabil (f.d. 57, 62-65).

La 01 decembrie 2020, avocatul Nicolae Malanciuc în interesele apelantei Malanciuc Daria, a declarat apel împotriva hotărârii din 17 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei decizii noi prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral (f.d. 60).

Prin încheierea din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea înaintată de către avocatul Nicolae Malanciuc în interesele apelantei Malanciuc Daria privind atragerea în proces a unui specialist (f.d. 95-97).

Prin decizia din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Daria Malanciuc împotriva hotărârii din 17 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu menținerea hotărârii contestate.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, Casa Națională de Asigurări Sociale întemeiat a stabilit pensia pentru limita de vârstă reclamantei Daria Malanciuc prin decizia nr.14/2011/20143 din 24 mai 2011 conform formulei de calcul al pensiei potrivit anexei nr.4 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14 octombrie 1998 (în vigoare la data stabilirii pensiei 01.05.2011), or activitatea reclamantei în calitate de asistentă medicală a Instituției de reabilitare socială nr. 3 Leova din cadrul Departamentului Instituțiilor Penitenciare al MAI, nu era inclusă în lista nr.1 a unităților de producție, lucrărilor, profesiilor, funcțiilor și indicilor, în temeiul cărora se acordă dreptul la pensie pentru limită de vârstă în condiții avantajoase, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 822 din 15 decembrie 1992 (în vigoare la data stabilirii pensiei 01 mai 2011).

A subliniat că, funcția deținută de Malanciuc Daria în cadrul Instituției de reabilitare socială nr. 3 Leova din cadrul Departamentului Instituțiilor Penitenciare al MAI, nu-i sunt aplicabile prevederile legale pentru ca să-i fie stabilită ca perioada de activitate cu avantaj, cu calcularea a două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, prin urmare Casa Națională de Asigurări Sociale întemeiat a stabilit apelantei Malanciuc Daria pensia pentru limita de vârstă conform formulei de calcul al pensiei potrivit anexei nr. 4 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14 octombrie 1998 (în vigoare la data stabilirii pensiei 01 mai 2011).

Totodată, instanța de apel a reținut că, instanța de fond întemeiat a constatat legalitatea răspunsului/deciziei CTAS Sîngerei nr. X-01/09-561 din 29.03.2019, și respectiv decizia de soluționare a cererii prealabile manifestată prin răspunsul CNAS nr. M-1153/19 din 05.06.2019 și nr. M-1427/19 din 19.07.2019, or soluția Casei Naționale de Asigurări Sociale se întemeiază pe o interpretare corectă a normelor de drept material, cu aprecierea cuvenită a probelor, în conformitate cu competențele prevăzute de Legea privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998.

La 20 mai 2021, Daria Malanciuc, reprezentată de avocatul Nicoale Malanciuc a depus recurs nemotivat, iar la 17 iunie 2021 a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău și încheierii din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea deciziei și încheierii contestate, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, reiterând argumentele indicate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Suplimentar a indicat că, judecarea apelului a fost fixată pentru data de 20 aprilie 2021, ora 11.00, însă judecarea a avut loc în procedură scrisă, cu încălcarea prevederilor art. 239 din Codul administrativ, fără consimțământul participanților la proces, care este un drept discreționar al apelantului. Astfel, consideră că lipsește un acord comun al participanților la proces ca cererea de apel să fie examinată în procedură scrisă or, prezența apelantului în instanța de apel era necesară pentru a-și prezenta efectiv argumentele în cauză, iar încălcarea dreptului discreționar al apelantului este un temei de restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 20 aprilie 2021, fiind recepționată de către recurent la 19 mai 2021 (f.d. 112).

Prin urmare, recursul depus de către Daria Malanciuc, reprezentată de avocatul Nicoale Malanciuc la 20 mai 2021 (nemotivat) și la 17 iunie 2021 (motivată), este în termen.

La 18 iunie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului copia cererii de recurs, fiindu-i explicat dreptul de a depune referință asupra recursului declarat, însă până în prezent nu și-a valorificat acest drept.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o

motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Daria Malanciuc, reprezentată de avocatul Nicoale Malanciuc, este inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Daria Malanciuc, reprezentată de avocatul Nicoale Malanciuc, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Nicolae Craiu

Victor Burduh